

Evropa v oblakih

Računalništvo v oblaku ni zgolj zadnja modna skovanka na področju informatike, temveč vse bolj verjetna prihodnost industrije IT. Da ji tudi na stari celini praktično vse države pripisujejo velik pomen, priča ustanovitev združenja EuroCloud, ki deluje tako na evropski ravni kot tudi na lokalnih ravneh. Slovenski ponudniki rešitev računalništva v oblaku seveda sodelujejo.

Miran Varga

Lansko jesen je v Evropi zaživela organizacija EuroCloud, katere namen je vsem potencialnim poslovnim uporabnikom računalništva v oblaku predstaviti koristi in možnosti le-tega. EuroCloud je v svojem prvem letu obstoja dokazal, da gre za resno iniciativo, saj se krog držav, ki imajo lokalna predstavništva EuroCloud, v katera se združujejo ponudniki rešitev in storitev računalništva v oblaku, hitro širi. Mreža strokovnjakov, ponudnikov ter izdelovalcev strojne in programske opreme obsega več sto poslovnih subjektov, med njimi je tudi nekaj deset velikih imen s področja informatike. Tako so že na samem začetku članstvo v organizaciji EuroCloud potrdili v korporacijah, kot so Amazon, McAfee, Microsoft, Oracle, Panda Security, Salesforce.com, in številnih drugih. EuroCloud bo v Evropi pomagal razvijati vse vidike računalništva v oblaku, od infrastrukture ter platform do same programske opreme in storitev.

Zakaj sploh potrebujemo EuroCloud? Takšne organizacije so veseli predvsem ponudniki programske opreme kot storitev, saj so prav oni prvi začeli v večji meri izkoriščati številne prednosti arhitekture, ki jih ponuja računalništvo v oblaku, in s svojo ponudbo posegati na tuje trge, v tujejezična okolja, kulture in poslovne običaje. Tam jim seveda ni prav lahko, če morajo stranke šele učiti, kaj sploh je računalništvo v oblaku in katere so njegove prednosti, poleg tega pa, denimo, Slovenija v tujini vseeno ne velja za prepričljivo referenco.

Žal lahko nadalje ugotovimo, da na omenjenih področjih Evropa pomembno zaostaja. Iniciativo na področju računalništva v oblaku so namreč skoraj v celoti prevzela podjetja iz ZDA, na čelu z Microsoftom, IBM, Googlom ter Amazonom. Evropa zaostaja tako po številu in lokacijah superzmogljivih podatkovnih centrov, saj so jih naštetih najpomembnejši ponudniki v EU locirali le peščico, in jo v tem merilu prehitevata tako Kitajska kakor Indija. Zato nas lahko veseli, da se je Slovenija že relativno zgodaj vpisala na zemljevid t. i. »Cloud« držav, najprej z ustanovitvijo Centra za računalništvo v oblaku v Mariboru in nato še s članstvom v organizaciji EuroCloud.

Šele z razmahom računalništva v oblaku se je pokazalo, da Evropa na področju IT-indu-

strije pravzaprav nima vpeljanih kanalov, po katerih bi hitro uveljavila velike spremembe na področju tehnologije, kakršno prinašajo računalniški oblaki. Obenem sicer moramo priznati, da je bilo bore malo podjetij že hitro sposobnih ponuditi ustrezne rešitve, a sta se v zadnjem letu njihovo število in obseg storitev občutno povečala.

Tu pa nastopi EuroCloud, ki poleg naloge ozaveščanja poslovne javnosti, kaj vse je moč početi z računalniškimi oblaki, tvori tudi svojevrsten ekosistem ponudnikov. Podjetja, ki iščejo ponudnika bodisi za selitev poslovanja v računalniški oblak, razvojnega partnerja, zunanjega izvajalca informatike ali pa preprosto le posamezno storitev, bodo pri EuroCloudu našla obsežen seznam renomiranih ponudnikov in njihovih referenc, pri

čemur se bodo lažje opredelila glede svojih potreb. Morebiti pa najustreznjšega partnerja za svoje projekte najdejo prav v drugi državi – računalniški oblaki so namreč zasnovani tako, da delujejo globalno.

Brez standardov ne bo nič

Bolj kot pomoč podjetjem pri vpeljavi rešitev in storitev računalništva v oblaku je vloga organizacije EuroCloud pomembna na področju evropske zakonodaje in lokalnih zakonodaj, saj poleg vprašanja ustrezne hrambe podatkov ostaja še nekaj perečih področij, ki jih velja čim bolj enotno in pregledno urediti. Med njimi je, denimo, širokopasovni dostop, ki je v nekaterih državah že postal ustavna pravica državljanov, spet v drugih pa je relativno draga storitev in kot

Združenja s področja računalništva v oblaku

EuroCloud: <http://www.eurocloud.org>

The Open Group Cloud Work Group: <http://www.opengroup.org/cloudcomputing/>

IEEE Services Computing Community: <http://tab.computer.org/tcsc/>

in <https://www.ieee.comunities.org/services>

Scientific Cloud Association: <http://www.scientific-cloud.org/index.html>

OASIS Identity In the Clouds TC:

http://www.oasis-pen.org/committees/tc_home.php?wg_abbrev=id-cloud

Cloud Computing Association: <http://www.cloudcom.org/>

Distributed Computing Industry Association, Cloud Chapter: <http://www.dcia.info/>

The Cloud Group: <http://www.cloudgroup.com.au/>

taka onemogoča hitrejši razvoj rešitev, ki internet izkoriščajo kot svojo hrbtenico.

Precej dela čaka pravnike ter pisce zakonov in predpisov tudi na področju varovanja zasebnosti ter patentov na področju programske opreme. Glede na vse naštetu je zelo pomembno, da informatiki k snovalcem zakonodaje in »pravil igre« pristopijo čim bolj enotno, to pa lahko storijo prav s pomočjo organizacije, kakršna je EuroCloud.

V analitskem podjetju Gartner med ključne dejavnike uspeha računalništva v oblaku prištevajo predvsem interoperabilnost računalniških oblakov in njihovo standardizacijo. Urejene platforme, ki bodo omogočale relativno enostavno selitev podatkov in storitev od enega k drugemu ponudniku, bodo poskrbele za zdravo konkurenco med ponudniki. Trenutno je standardizacija omejena pretežno na področje strojne opreme in same infrastrukture, a bo prej ali slej zajela celoten oblak. Standardizacija pisanja programske opreme za oblak bo prinesla boljše delujoče aplikacije ter nižje stroške, zato bo v prihodnji ponudbi moč najti tudi možnosti selitve virtualnih računalnikov med ponudniki ter celo prevzeme SLA-jev – prav zato, ker bodo standardizirani. Uporabniki si seveda tudi za oblake želijo, da se njihova uporabniška izkušnja ne bi spreminjala – no, vsaj ne na slabše.

EuroCloud Slovenija

EuroCloud Slovenija je bil kot gospodarsko interesno združenje ustanovljen sredi junija, sestavlja pa ga 16 podjetij iz panoge IT, ki

Z računalništvom v oblaku se je pokazalo, da Evropa na področju IT nima vpeljanih mehanizmov, s katerimi bi lahko hitro uveljavila velike spremembe v tehnologiji.

skupaj zaposlujejo okoli 600 ljudi. V združenju menijo, da ima Slovenija veliko možnosti za globalni izvoz znanja. S tem namenom bodo v prihodnje oblikovali strategijo in celovito ponudbo rešitev iz oblaka. »Oblachne« storitve bodo ponujali ne le kot posamezna podjetja, temveč tudi skupno, v obliki venčka storitev. Potencialen kupec teh storitev bo tako dobil vse na enem mestu, pri tem pa so se v združenju EuroCloud Slovenija dogovorili, da vsako podjetje v paket prispeva storitev, ki je v celoti komplementarna z ostalimi.

Vizija uspeha slovenskih ponudnikov je torej združevanje IT-storitev v vseh pojavnih oblikah računalništva v oblaku (SaaS/CaaS/IaaS/PaaS) in enoten nastop na globalnem trgu. Obenem pa organizacija EuroCloud Europe slovenskim ponudnikom, združenim v EuroCloud Slovenija, ponuja boljše prepoznavnost in možnost dokazovanja tudi zunaj meja Slovenije. Prav to pa bi moral biti

EuroCloud Europe v številkah

Krovna evropska organizacija za računalništvo v oblaku, EuroCloud, je bila ustanovljena konec oktobra 2009, sestavljale pa so jo lokalne organizacije iz naslednjih držav: Francije, Danske, Finske, Belgije, Luksemburga ter Španije. Danes EuroCloud Europe šteje precej več predstavnikov, ki prihajajo iz razširjenega evro območja. Trenutno je včlanjenih 22 držav, med katerimi so se med zadnjimi pridružile Švica, Grčija ter Ukrajina. Kot zanimivost lahko povemo, da sta pred omenjenimi državami poleg Slovenije bili prisotni tudi Latvija in Turčija. Do konca leta naj bi se organizaciji EuroCloud pridružile še tri nove države s svojimi lokalnimi predstavništvi, decembra naj bi tako EuroCloud Europe pokrival kar 25 držav na stari celini.

Organizaciji EuroCloud Europe se je v slabem letu dni pridružilo že več kot 600 evropskih podjetij, ki svoje rešitve in storitve računalništva v oblaku ponujajo tako lokalno kot tudi zunaj meja posameznih držav. Predvsem pa je v EuroCloud Europe združenega ogromno znanja, saj imajo člani dostop do več kot 20.000 specializiranih IT-jevcov, med katerimi poleg direktorjev informatike ter tehnoloških direktorjev prednjačijo predvsem strokovnjaki za posamezna področja, povezana z računalništvom v oblaku.

pravi izziv za vsa sodobna tehnološka podjetja – prestopiti nacionalne meje in se s svojimi izdelki ter storitvami dokazati globalno.

Tako evropski kot slovenski EuroCloud torej temeljita na mreženju ponudnikov ter drugih interesnih skupin in ustvarjanju vseobsežnih ponudb brez šibkih točk. Združenje pri svojem poslovanju in doseganju skupnih ciljev včlanjenih podjetij sodeluje tudi s Sekcijo ZITex (Združenja za informatiko in telekomunikacije), ki deluje v okviru GZS. Ker gre za gospodarsko interesno združenje, je jasno, da je skupina podjetij predvsem

odprto in da podjetjem ni potrebno izpolnjevati nobenih posebnih pogojev, je seveda smiselno, da o članstvu razmislijo tudi vsa tista slovenska podjetja, ki v omenjenih tehnologijah vidijo svojo prihodnost, pa še niso včlanjena.«

Jurič ocenjuje, da so aktivnosti združenja EuroCloud komplementarne aktivnostim Centra za računalništvo v oblaku, ki podjetjem in organizacijam ponuja pomoč ter prenos znanja in tehnologij pri razvoju konkretnih projektov na področju oblachnega računalništva, SaaS, PaaS in IaaS. S tem jim s omogoča hitrejši in učinkovitejši razvoj novih izdelkov in storitev za trg, ne gre pa prezreti dejstva, da v okviru omenjenega centra ponujajo prvi delujoči računalniški oblak v Sloveniji, ki je namenjen podjetjem, javni upravi in drugim zainteresiranim.

EuroCloud ni edini

Poleg vloge spodbujevalca povezovanj med podjetji in večanja prepoznavnosti, bo EuroCloud lahko vplival na oblikovanje politik, razvojnih smernic, zakonodaje in drugih smernic na ravni Evropske unije. Prihodnost bo pokazala, kako vpliven dejansko bo EuroCloud, saj ni edino tako združenje, omejuje pa ga tudi osredotočenost na področje EU, kar pri izrazito globalnih tehnologijah, kot je oblak, lahko predstavlja oviro.

Zato velja omeniti, da ima organizacija EuroCloud precej »posnemovalcev«. Med združenji s podobnim programom promocije rešitev računalništva v oblaku, denimo, najdemo The Open Group Cloud Work Group, Cloud Computing Association ter The Cloud Group, če naštejemo le najpomembnejše. Ne nazadnje pa je treba priznati, da je EuroCloud največja tovrstna organizacija, nekaj globalnih ambicij pa kaže tudi z željo po povezovanju s podobnimi organizacijami iz ZDA ter Azije. Le čas pa bo pokazal, ali bo organizaciji EuroCloud zares uspelo pooblastiti Evropo. X